

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและครูผู้ดูแลเด็กต่อการใช้คู่มือเฝ้า
ระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
(Development Surveillance and Promotion Manual : DSPM)

กัญจนา กันทะศร
สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่
สาธารณสุขและครูผู้ดูแลเด็กต่อการใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
(Development Surveillance and Promotion Manual : DSPM)

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นการใช้
คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-5ปี(Development Surveillance and
Promotion Manual : DSPM) กับผู้ปกครองเด็กแรกเกิด-5ปี เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและครูผู้ดูแลเด็ก
ด้วยแบบสอบถามออนไลน์ ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม
2559 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม 2559 และนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อค้นหา
แนวทางในการพัฒนางานด้านการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย การศึกษาวิจัยใช้
กระบวนการผ่านทาง Social media ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมตอบแบบสอบถามออนไลน์
จำนวนประชากรที่เข้าร่วมตอบแบบสอบถามจึงเกิดจากความสมัครใจและเป็นกลุ่มประชากรที่มีความ
สนใจต่อการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยแยกกลุ่มเป้าหมายหลัก 3กลุ่ม ได้แก่ พ่อ
แม่ผู้ปกครอง บุคลากรสาธารณสุข และครูผู้ดูแลเด็ก สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์
ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการใช้คู่มือฯ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปออนไลน์
google form ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย จากการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถาม
ทั้งหมด จำนวน 1,805 คน ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง จำนวน 717คน (ร้อยละ 39.7) บุคลากร
สาธารณสุข จำนวน 745 คน (ร้อยละ41.3) ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 343 (ร้อยละ19) คน

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การรับรู้และการเข้าถึงคู่มือฯยังมีจำนวนน้อย และการได้รับแจก
คู่มือในกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนมากได้รับแจกจากศูนย์เด็กเล็กมากกว่าการได้รับแจกจากหน่วย
หลังคลอด การเข้าถึงบริการคัดกรองพัฒนาการเด็กยังมีจำนวนน้อย พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เคยใช้คู่มือฯมี
ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้คู่มือได้ดีมาก รูปแบบการจัดทำคู่มือฯ ด้านเนื้อหา รูปเล่ม รูปภาพ ขนาด
อักษร ยังไม่สะดวกต่อการใช้งาน และควรได้รับการพัฒนาให้สะดวกต่อการใช้งานมากขึ้น ความ
คิดเห็นต่อการพัฒนาคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ฉบับใหม่ ในกลุ่มพ่อแม่
ผู้ปกครองและบุคลากรสาธารณสุข พบว่า ส่วนมากเห็นด้วยกับการพัฒนาขนาดเล่มให้มีขนาด A5 เท่า
ขนาดสมุดสี่ชมพู ขนาดอักษร 18 ด้านการเรียบเรียงเนื้อหาแบบเดิม (เรียบเรียงเนื้อหาตามอายุ) ด้าน
รูปแบบของคู่มือฯ ส่วนมากเห็นด้วยให้มีการแยกเล่มคู่มือฯเป็นเล่มสำหรับเจ้าหน้าที่และสำหรับพ่อแม่
ผู้ปกครอง